

6 NOVEMBER 2016 – TWEEENDERTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

TWEDE BOEK MAKABEEËN 7, 1-2.9-14

In die dagen werden zeven broers met hun moeder gevangen genomen. De koning wilde ze dwingen van het verboden varkensvlees te eten door ze met roeden en zwepen te laten geselen.

De eerste van hen, die optrad als hun woordvoerder, sprak als volgt: „Waarom wilt gij ons ondervragen en wat wilt gij van ons te weten komen? Wij zijn bereid te sterven, liever dan de wetten van onze voorvaderen te overtreden.”

Nadat de eerste gestorven was, riep de tweede broer, kort voordat hij de geest gaf: „Booswicht, gij kunt ons wel het tegenwoordige leven ontnemen, maar de Koning der wereld zal ons, die voor zijn wetten sterven, laten opstaan tot een eeuwig leven.”

Na hem werd de derde gemarteld. Zonder enige vrees sprak hij: „Ik heb deze ledematen van God gekregen; uit eerbied voor zijn wetten doe ik er afstand van, maar ik hoop ze eens weer terug te krijgen.” De koning en zijn omgeving stonden verbaasd over zoveel moed bij de jongeman, die zijn folteringen zonder één moment van zwakte doorstond.

Toen hij dood was, werd de vierde broer op dezelfde wijze gefolterd en gepijnigd. Op het punt te sterven, riep hij nog uit: „Het is niet zo erg door mensen omgebracht te worden, wanneer wij mogen vertrouwen op Gods belofte dat Hij ons weer zal laten verrijzen. Voor u echter zal er geen verrijzenis tot een nieuw leven zijn!”

TWEDE LEZING

TWEDE BRIEF AAN DE TESSALONICENZEN
2, 16 – 3, 5

Broeders en zusters,

Moge de Heer Jezus Christus zelf, moge God onze Vader, die ons zijn liefde heeft betoond, en die ons in zijn genade eeuwige troost en blijde hoop heeft geschonken, uw harten bevoedigen en sterken met alle goeds, in woord en daad.

Voorts, broeders en zusters, bidt voor ons, opdat het woord van de Heer overal zoals bij u zijn luisterrijke loop mag volbrengen en opdat wij verlost worden van die kwaadaardige en boze lieden; want het geloof is niet aller deel. Maar de Heer is getrouw: Hij zal u sterken en behoeden voor de boze. In de Heer vertrouwen wij op u dat gij doet wat wij bevelen en dit ook zult blijven doen. Moge de Heer uw harten neigen tot de liefde Gods en tot de standvastigheid van Christus.

EVANGELIE

LUCAS 20, 27-38

In die tijd kwamen enigen van de Sadduceeën, die de verrijzenis loochenen, bij Jezus met de vraag: „Meester, wij zien bij Mozes geschreven staan: ‘Als iemand een getrouwde broer heeft die kinderloos sterft, dan moet hij diens vrouw nemen en aan zijn broer een nageslacht geven.’ Nu waren er eens zeven broers. De eerste trouwde en stierf kinderloos. De tweede en de derde namen de vrouw en de een na de ander stierven ze alle zeven zonder kinderen na te laten. Het laatste stierf ook de vrouw. Van wie van hen is zij nu bij de verrijzenis de vrouw? Alle zeven toch hebben haar tot vrouw gehad.”

En Jezus sprak tot hen: „De kinderen van deze wereld huwen en worden ten huwelijk gegeven, maar zij die waardig gekeurd zijn deel te krijgen aan de andere wereld en aan de verrijzenis uit de doden, huwen niet en worden niet ten huwelijk gegeven. Zij kunnen immers niet meer sterven, omdat zij als engelen zijn; en als kinderen van de verrijzenis zijn zij kinderen van God. Dat de doden verrijzen, heeft ook Mozes aangeduid waar het gaat over de braamstruik, doordat hij de Heer noemt: de God van Abraham, de God van Isaäk en de God van Jakob. De Heer toch is geen God van doden, maar van levenden, want voor Hem zijn allen leven.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN C-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Hemelkwestie

EVANGELIE • De Sadduceeën behoren tot de hogere kringen van de joodse samenleving. Zij aanvaardden enkel de geschreven Wet van Mozes en daar houdt voor hen de traditie op. Zij geloven niet, zoals Lucas schrijft, in de verrijzenis. Met het boek Deuteronomium (zie 25, 5-10) onder de arm komen ze naar Jezus. Hun schijnvraag: „Iemand die zeven mannen gehad heeft, met wie moet die dan getrouwd zijn in de hemel?”

In zijn weerwoord maakt Jezus het onderscheid tussen „deze wereld” en „de andere wereld”. In deze wereld wordt gehuwd en uitgehuwelijkt (*en gaan mensen dood*), in de wereld na deze wordt niet gehuwd en niet uitgehuwelijkt (*en gaan mensen niet dood*). Daar zijn de kinderen van deze wereld kinderen van God geworden omdat ze deel hebben gekregen aan de verrijzenis. Nakomelingen zijn overbodig geworden. Het vraagstuk van de Sadduceeën is dan ook niet relevant. De vrouw zal met niemand getrouwd zijn in de andere wereld. Trouwens, niet iedereen lijkt deel te krijgen aan de andere wereld. Het is enkel weggelegd voor hen die ervoor waardig bevonden worden. En de anderen? Over hen wordt niets meegedeeld. Blijven zij gewoon dood?

Willen de Sadduceeën een Schriftuurlijk bewijs? Dat kan. Jezus verwijst naar het verhaal van de braamstruik uit het boek Exodus (zie 3, 1-16) en geeft het een verrijzenistoets. Als de Heer zich bekend heeft gemaakt aan Mozes als „de God van Abraham, Isaäk en Jakob”, dan houdt dat in dat God blijvend denkt aan die aartsvaders. Dan is de Heer „toch geen God van doden, maar van levenden, want voor Hem zijn allen levend”. Ook al zijn de aartsvaders in deze wereld al lang gestorven, ze behoren nog steeds tot de levenden.

De God van de vaders en de God van Jezus zijn dezelfde. Het is een God die doden ten leven wekt. Het is onze God en Vader. Aan de herinnering van God danken Abraham, Isaäk en Jakob hun leven. Met andere woorden, wie – zoals de vaders – niet door God vergeten wordt, verwerft het eeuwige leven en zal verrijzen.

EERSTE LEZING • Dit is de enige zondag waarop gelezen wordt uit de boeken van de Makkabeeën. Het vertelt het ‘macabere’ verhaal van zeven broers die voor het oog van hun moeder de marteldood sterven. De lezing werd een beetje opgekuist. In de volledige versie worden de folteringen gedetailleerd beschreven. De broers worden letterlijk in de pan gehakt en op het vuur gebraden. De lezing stopt hier bij de dood van de vierde broer.

Waarover gaat dit familiedrama? De Makkabeeën sterven een wrede marteldood omdat zij weigeren varkensvlees te eten. Als jood wordt hen dat door de wet verboden. De hele familie is er rotsvast van overtuigd dat God hen niet in de steek zal laten. Of zoals het klinkt in de laatste woorden van de tweede broer tot de koning: „de Koning der wereld zal ons, die voor zijn wetten sterven, laten opstaan tot een eeuwig leven”.

De boodschap is helder. Zij die hun leven geven voor de wet zullen verrijzen. Met de dood voor ogen schreeuwt ook de vierde broer dezelfde overtuiging uit. Die uitspraken van de gebroeders Makkabeeën zijn niet zonder belang. Hier wordt namelijk voor de eerste keer in de Bijbel het geloof in de verrijzenis uitgesproken. We zijn in de tweede eeuw vóór Christus. De joden leefden onder de heerschappij van de Syrische koning Antiochus IV. Die koning wilde de joden dwingen hun Tora of Wet los te laten en de Griekse goden te vereren.

De boeken Makkabeeën staan niet in de joodse Bijbel. Dat komt omdat ze in het Grieks werden overgeleverd. Voor de joodse Schriftgeleerden kwamen alleen Hebreeuwse boeken in aanmerking om Schrift te worden. De joodse Bijbel en ons Oude Testament lopen dus niet volledig gelijk. Het Tweede Boek Makkabeeën is een van de jongste geschriften uit de joodse traditie (het dateert waarschijnlijk uit 124 vóór Christus). Het zal niet verbazen dat ‘geloven in de verrijzenis’ een fel discussiepunt was onder Jezus’ tijdgenoten. Is het vandaag anders?

LEZING UIT TESSALONICENZEN • Naast standvastigheid in de pastoraal (zie vorige zondag) in afwachting van de komst van Jezus Christus wordt Tessalonica ook aangespoord tot gebed voor anderen. Het woord van de Heer wil ook elders gedijen en verheerlijkt worden. Kwade geesten en zwartkijkers kunnen in het veld evangelisatie gemist worden als kiespijn. Mogen ook wij bidden voor alle “Tessalonicenzen”: dat hun harten gericht blijven op God en Christus.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be